رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

فَضَائِلُ وَآدَابُ المَسْجِدِ النَّبَوِيِّ وَأَحْكَامُ زِيَارَةِ قَبْرِ النَّبِيِّ ﷺ وَقَبْرَي صَاحِبَيْهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا

صربي

Српски

Вредности и адаби Посланикове џамије и прописи посете гроба Посланика, мир над њим, и кабура двојице његових другова, нека је Аллах задовољан њима

Научна комисија Председништва за верска питања Светог храма (Кабе) у Меки и Посланикове џамије

فَضَائِلُ وَآدَابُ المَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

وَأَحْكَامُ زِيَارَةِ قَبْرِ النَّبِيِّ ﷺ

وَقَبْرَي صَاحِبَيْهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا

Вредности и адаби Посланикове џамије и прописи посете гроба Посланика, мир над њим, и кабура двојице његових другова, нека је Аллах задовољан њима

اللَّجْنَةُ العِلْمِيَّةُ

بِرِئَاسَةِ الشُّؤُونِ الدِّينِيَّةِ بِالمَسْجِدِ الحَرَامِ وَالمَسْجِدِ النَّبَوِيِّ

Научна комисија Председништва за верска питања Светог храма (Кабе) у Меки и Посланикове џамије

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Вредности и адаби Посланикове џамије и прописи посете гроба Посланика, мир над њим, и кабура двојице његових другова, нека је Аллах задовољан њима

Увод

Захвала припада Аллаху, Господару свих светова, и нека су благослови и мир на Онога који је послан као милост свим световима, на његову породицу, асхабе, и на оне који следе његов суннет и руководе се његовом упутом до Судњега дана. А затим:

Ово је сажета посланица која садржи најважније вредности Посланикове џамије, адабе њеног посећивања, адабе посете Посланиковог гроба и гробова његова два друга, саллаллаху алејхи ве селлем. Саставили смо је за посетиоце Посланикове џамије, како би имали знање и јасан увид у вредности џамије Веровесника овог уммета, саллаллаху алејхи ве селлем, и у адабе њеног посећивања и обављања молитве у њој, молећи Племенитог Дародавца да ова посланица буде од користи, и да је учини богоугодном и искреном, ради

Његовог Лица. Он је најдостојнији да Му се човек обрати, и највреднији сваке наде.

Научна комисија

Прво: Вредности Посланикове џамије

Рекао је Узвишени Аллах:

﴿وَرَبُّكَ يَخۡلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخۡتَارُۗ مَا كَانَ لَهُمُ ٱلۡخِيَرَةُۚ سُبۡحَٰنَ ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٦٨﴾

„Твој Господар ствара шта хоће, и Он одабира. Они немају право да бирају. Узвишен нека је Аллах и врло високо изнад оних које поред Њега обожавају!“ [Ел-Касас: 68], Узвишени Аллах је одабрао ово место да буде џамија за Његовог Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, и одликовао га је бројним одликама, од којих су:

Једна је од три џамије због којих је дозвољено путовање ради ибадета:

Од Ебу Хурејре, Аллах био задовољан њиме, се преноси да је Посланик, нека је Аллахов благослов и мир на њега, рекао:

«لَا تُشَدُّ الرِّحَالُ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ: مَسْجِدِي هَذَا، وَمَسْجِدِ الحَرَامِ، وَمَسْجِدِ الأَقْصَى».

„Путовање се не предузима ради ибадета

осим када се ради о посети три џамије: ове моје џамије, Месџидул-харама и Месџидул-акса.“[1]

Намаз у њему је бољи хиљаду пута од намаза на другом месту, изузев Ел-Месџидул-Харама:

Преноси се од Ебу Хурејре, Аллах био задовољан њиме, да је Посланик, нека је Аллахов благослов и мир на њега, рекао:

«صَلَاةٌ فِي مَسْجِدِي هَذَا خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ صَلَاةٍ فِيمَا سِوَاهُ، إِلَّا المَسْجِدَ الحَرَامَ».

„Намаз у овој мојој џамији је бољи хиљаду пута од намаза на другом месту, изузев Светог храма (Кабе).“[2]

То је џамија чији су темељи, већ од првог дана, постављени на богобојазности:

Преноси се од Ебу Сеида ел-Худрија, радијаллаху анху, да је рекао: „Ушао сам код Аллаховог Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, у кућу једне од његових жена, па сам упитао: ‘О Аллахов Посланиче, који је од два месџида онај који је утемељен на таквалуку?’ На то је он узео шаку каменчића, ударио њоме о земљу, а затим рекао:

«هُوَ مَسْجِدُكُمْ هَذَا» لِمَسْجِدِ المَدِينَةِ.

---

[1] Ел-Бухари, бр. 1189; Муслим, бр. 1397, а текст је Муслимов.

[2] Ел-Бухари, бр. 1190; Муслим, бр. 1395, а верзија је Бухаријева.

„То је ова ваша џамија“, тј. мединска џамија.[1]

Награда онога ко тражи знање је као награда борца на Аллаховом путу:

Од Ебу Хурејре, Аллах био задовољан њиме, се преноси да је Аллахов Посланик, нека је Аллахов благослов и мир на њега, рекао:

«مَنْ جَاءَ مَسْجِدِي هَذَا، لَمْ يَأْتِهِ إِلَّا لِخَيْرٍ يَتَعَلَّمُهُ أَوْ يُعَلِّمُهُ، فَهُوَ بِمَنْزِلَةِ المُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللهِ، وَمَنْ جَاءَ لِغَيْرِ ذَلِكَ، فَهُوَ بِمَنْزِلَةِ الرَّجُلِ يَنْظُرُ إِلَى مَتَاعِ غَيْرِهِ».

"Ко дође у ову моју џамију, а не дође у њу осим ради добра да га научи или да њиме подучава, он је у рангу борца на Аллаховом путу. А ко дође због нечег другог, он је попут човека који гледа у туђе ствари."[2]

У њему се налази племенита Ревда:

Преноси се од Ебу Хурејре, Аллах био задовољан њиме, да је Посланик, нека је Аллахов благослов и мир на њега, рекао:

«مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الجَنَّةِ، وَمِنْبَرِي عَلَى حَوْضِي».

„Између моје собе и мог минбера налази се Ревда (башта). Она спада у џеннетске баште. А мој минбер је на мом Хавду.“[3]

---

[1] Бележи Муслим бр. 1398.

[2] Бележи Ибн Маџе бр. 227, сенед овог хадиса је сахих.

[3] Ово је веродостојна предаја. Ел-Бухари, бр. 1195; Муслим, бр. 1390.

Друго: Пожељност посећивања Посланикове џамије.

Због ових и других врлина, пожељна је посета Посланиковој џамији ради намаза и ибадета у њој.

Прописана је хаџији и другима посета Посланиковој џамији, пре или после хаџа, а ова посета није ни услов, ни саставни део, нити обавеза хаџа, и нема никакве везе са њим.

- За посету Посланиковој џамији не условљава се одређени број намаза, нити боравак одређено време у Медини. Посета се остварује клањањем макар и једног намаза, био он фарз или нафила. Али, што је већи број намаза који се у њој обави, већа је и награда.

Посетиоцу Посланикове џамије је препоручено да у њој клања све обавезне намазе, као и нафила-намазе, јер је намаз у њој вреднији хиљаду пута од намаза на другом месту, изузев Светог храма у Меки.

Треће: Адаби посећивања Посланикове џамије.

Када муслиман дође у Посланикову џамију, пожељно је да се придржава шеријатских адаба који се односе на џамије уопштено, а посебно на Посланикову џамију, а они су:

Да дође у џамију са смиреношћу и достојанством, чист, лепог изгледа и пријатног мириса, а од Ебу Хурејреа, радијаллаху 'анху, се преноси да је Аллахов Посланик, ﷺ, рекао:

«إِذَا ثُوِّبَ لِلصَّلَاةِ فَلَا تَأْتُوهَا وَأَنْتُمْ تَسْعَوْنَ، وَأْتُوهَا وَعَلَيْكُمُ السَّكِينَةُ، فَمَا أَدْرَكْتُمْ فَصَلُّوا، وَمَا فَاتَكُمْ فَأَتِمُّوا، فَإِنَّ أَحَدَكُمْ إِذَا كَانَ يَعْمِدُ إِلَى الصَّلَاةِ فَهُوَ فِي صَلَاةٍ».

„Када се позове на намаз, не долазите на њега журећи, већ му приступите смирено. Оно што затекнете, клањајте, а оно што пропустите, употпуните, јер, уистину, када се неко од вас упути на намаз, он је у намазу.“[1] Од Ебу Се'ида ел-Худрија, Аллах био задовољан њиме, преноси се да је Аллахов Посланик, нека је Аллахов благослов и мир на њега, рекао:

«الغُسْلُ يَوْمَ الجُمُعَةِ وَاجِبٌ عَلَى كُلِّ مُحْتَلِمٍ، وَأَنْ يَسْتَنَّ، وَأَنْ يَمَسَّ طِيبًا إِنْ وَجَدَ».

„Купање петком је дужност свакој пунолетној особи, прање зуба мисваком и да се намирише мирисом, уколико га има.“[2] Жена, када дође у џамију, дужна је да буде покривена хиџабом и није јој дозвољено да се намирише, због речи Посланика, саллаллаху алејхи ве

[1] Ел-Бухари, бр. 636; Муслим, бр. 602.

[2] Ел-Бухари, бр. 846; Муслим, бр. 858, а Ел-мухтелим је пунолетан.

селлем:

«إِذَا شَهِدَتْ إِحْدَاكُنَّ المَسْجِدَ فَلَا تَمَسَّ طِيبًا».

„Када нека од вас дође у џамију, нека се не мирише.“[1]

Пожељно је да посетилац приликом уласка у Посланикову џамију, као и у друге џамије, прво крочи десном ногом, те да проучи следећу дову:

«بِسْمِ اللَّهِ، وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ».

„У име Аллаха, и спас и мир на Аллаховог Посланика, Аллаху, опрости ми моје грехе и отвори ми врата Своје милости.“[2], Такође, Узвишени је рекао:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ العَظِيمِ، وَبِوَجْهِهِ الكَرِيمِ، وَسُلْطَانِهِ القَدِيمِ، مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ».

„Е'узу биллахил-'азими, ве би вецхихил-керими, ве султанихил-кадими, минеш-шејтанир-рацим.“[3]

Обављање техијјетул-месџида: Похвално је за онога ко уђе у Посланикову џамију ради намаза, да обави два реката техијјетул-месџида пре него седне. Преноси се од Ебу Катаде ел-Хариса ибн Риб'ијја ел-Енсарија, Аллах био задовољан

[1] Бележи Муслим бр. 443.
[2] Бележи Ибн Маџе бр. 771, са веродостојним сенедом.
[3] Бележи Ебу Давуд, бр. 466, сенед овог хадиса је сахих.

њиме, да је Аллахов Посланик, нека је Аллахов благослов и мир на њега, рекао:

«إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمُ المَسْجِدَ، فَلَا يَجْلِسْ حَتَّى يُصَلِّيَ رَكْعَتَيْنِ».

„Када неко од вас уђе у џамију, нека не седне све док не клања два реката.“[1]

Треба тежити ка обављању молитве у првим редовима због велике вредности која се у њима налази, а то се постиже једино раним доласком, што потврђује хадис Ебу Хурејре, радијаллаху анху, да је Аллахов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, рекао:

«لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النِّدَاءِ وَالصَّفِّ الأَوَّلِ، ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ يَسْتَهِمُوا عَلَيْهِ لَاسْتَهَمُوا».

„Када би људи знали каква је награда у позиву на молитву (езану) и у првом саффу (реду), па не би могли другачије него да бацањем коцке одлучују ко ће имати предност, то би учинили.“[2] Такође је Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, рекао својим асхабима, Аллах био задовољан њима:

«تَقَدَّمُوا فَأْتَمُّوا بِي، وَلْيَأْتَمَّ بِكُمْ مَنْ بَعْدَكُمْ، لَا يَزَالُ قَوْمٌ يَتَأَخَّرُونَ حَتَّى يُؤَخِّرَهُمُ اللهُ».

[1] Ел-Бухари, бр. 1171; Муслим, бр. 714.
[2] Ел-Бухари, бр. 615; Муслим, бр. 437.

„Напред прођите и мене следите (у намазу), а нека вас следе они који су иза вас. Докле год се повлаче неки људи, све дотле их Аллах уназађује.“[1]

А што се тиче жена, за њих је најбоље да стоје у задњим саффовима и да буду удаљене од мушкараца, јер се од Ебу Хурејре, радијаллаху анху, преноси да је рекао: „Рекао је Аллахов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем:

«خَيْرُ صُفُوفِ الرِّجَالِ أَوَّلُهَا، وَشَرُّهَا آخِرُهَا، وَخَيْرُ صُفُوفِ النِّسَاءِ آخِرُهَا، وَشَرُّهَا أَوَّلُهَا».

„Најбољи сафф (ред) за мушкарце јест први, а најгори је задњи, а најбољи сафф за жене јест задњи, а најгори је први.“[2], Међутим, ако клањају саме, или је између њих и мушкараца преграда, као што је случај у Посланиковој џамији, онда је њихов најбољи саф први, јер је узрок за то отклоњен.

Клања се иза имама и не сме се ићи испред њега; због хадиса Ебу Хурејре, радијаллаху анху, да је Веровесник, саллаллаху алејхи ве селлем, рекао:

«إِنَّمَا جُعِلَ الإِمَامُ لِيُؤْتَمَّ بِهِ».

[1] Бележи Муслим бр. (438).
[2] Бележи Муслим бр. 440.

„Имам је постављен да се слиједи.“[1]

Није дозвољено оном ко клања да стане испред имама, осим у случају нужде и када је џамија испуњена онима који клањају, тако да не може наћи место за клањање осим испред имама.

Треба пазити на попуњавање празнина између сафова и њихово поравнавање, али се притом чувати од гурања и узнемиравања људи, корачања преко њих и пролажења испред оног ко клања, јер то човека уводи у грех.

Намаз у племенитој Ревди за онога ко је у прилици; Ебу Хурејре, радијаллаху анху, преноси да је Посланик, саллаллахуалејхивеселлем, рекао:

«مَا بَيْنَ بَيْتِي وَمِنْبَرِي رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الجَنَّةِ، وَمِنْبَرِي عَلَى حَوْضِي».

„Између моје собе и мог минбера налази се Ревда (башта). Она спада у џеннетске башче, а мој минбер је на моме Хавду.“[2]

Није пренесена нека посебна вредност за намаз у Ревди, али је потврђено да је она једна од џенетских башчи – као што на то указује претходно споменути хадис Ебу Хурејре, нека је Аллах задовољан њиме – а ибадети су вреднији

[1] Ел-Бухари, бр. 722; Муслим, бр. 417.
[2] Ел-Бухари, бр. 1195; Муслим, бр. 1390.

због вредности њиховог времена и места.

Посетилац треба да изабере прикладно време за намаз у Ревди и да пази на време када је мања гужва. Не сме се гурати са својом браћом муслиманима, прелазити преко људи, нити пролазити испред оних који клањају како би у њој обавио намаз. Намаз у Ревди је нафила, па се до ње не долази чињењем забрањених дела. Такође, посетилац се мора придржавати посебних прописа и упутстава која се односе на улазак у Ревду, бирати прикладно време и сарађивати са онима који су задужени за организацију уласка посетилаца.

Искоришћавање времена у чињењу великог броја добрих дела која га приближавају његовом Створитељу, Узвишеном, као што су намаз, учење Кур'ана, зикр, дова, присуствовање скуповима зикра, научним предавањима, халкама подучавања Часном Кур'ану, и томе слично.

Поштовање и чување Кур'ана од поигравања са његовим листовима, писања по њему, или његовог омаловажавања и понижавања стављањем обуће поред њега, или стављањем на земљу и томе слично, због речи Узвишеног:

﴿ذَٰلِكَ ۖ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَـٰٓئِرَ ٱللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى ٱلْقُلُوبِ﴿٣٢﴾﴾

„Тако је то! Па ко поштује Аллахове прописе

- то је знак богобојазног срца.“ [Ел-Хаџ: 32]

Обарање погледа од онога што је Узвишени Аллах забранио: Дужност је посетиоцу Посланикове џамије да обори поглед од онога у шта му је забрањено гледати и да буде свестан тежине греха почињеног на тим светим местима, као и казни које из тога проистичу. Греси се, наиме, увећавају сходно светости времена и места, а исто важи и за добра дела. Муслиманка је дужна да се придржава прописаног хиџаба и да не показује украсе како не би доводила мушкарце у искушење, јер је то велики грех.

Упозорење на заокупљеност сликањем или гледањем слика и видео-снимака на мобилном телефону, поготово ако је тај садржај харам.

Чување Посланикове џамије од свега што јој не приличи, попут расправа, подизања гласа, тражења изгубљене ствари, продаје и томе сличних ствари које нису примерене ни у њој, нити у другим џамијама; сходно хадису Ебу Хурејре, радијаллаху анху, од Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, да је рекао:

«إِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَبِيعُ أَوْ يَبْتَاعُ فِي المَسْجِدِ، فَقُولُوا: لَا أَرْبَحَ اللَّهُ تِجَارَتَكَ، وَإِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَنْشُدُ فِيهِ ضَالَّةً، فَقُولُوا: لَا رَدَّ الله عَلَيْكَ».

„Ако видите да се неко бави купопродајом у џамији, реците:

‘Аллах ти не дао за зарадиш.’ Ако чујете некога у џамији да се распитује за изгубљену животињу (ствар), реците му: ‘Аллах ти је не вратио.’“[1]

Брига о личној чистоћи, и чување од непријатних мириса попут белог и црвеног лука, дима и зноја, и свега другог што узнемирава своју браћу која клањају; на основу хадиса Џабира ибн Абдуллаха, радијаллаху анхума, да је Аллахов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, рекао:

«مَنْ أَكَلَ ثُومًا أَوْ بَصَلًا، فَلْيَعْتَزِلْنَا - أَوْ قَالَ: فَلْيَعْتَزِلْ مَسْجِدَنَا - وَلْيَقْعُدْ فِي بَيْتِهِ».

„Ко буде јео бели или црвени лук, нека се издвоји или нека се удаљи од нашег месџида и нека седи код своје куће.“[2]

Брига о чистоћи Посланикове џамије и небацању смећа унутар џамије и у њеним двориштима, попут остатака хране и ифтарских софри, посебно током месеца рамазана, или пљувању по ходницима и двориштима, и слично томе.

Потребно је избегавати клањање на

[1] Бележи Тирмизи бр. 1321, Ибн Хузејме бр. 1305, са веродостојним сенедом.

[2] Ел-Бухари, бр. 7359; Муслим, бр. 564.

пролазима, на улазима и на прометним местима, због штетних последица које из тога произлазе, попут ометања пролаза и узнемиравања муслимана.

Мушкарци и жене клањају на местима која су за њих одређена, унутар Посланикове џамије или у њеним двориштима. Мушкарац не клања поред жене, нити жена поред мушкарца, и треба се чувати да се не иде испред имама.

Пружити прво леву ногу приликом изласка из џамије, и при изласку рећи:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ فَضْلِكَ».

„Аллаху, ја Те молим за Твоју доброту.“[1] Или донесе салават на Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, и каже:

«رَبِّ اغْفِرْ لِي ذُنُوبِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ فَضْلِكَ».

„Господару, опрости ми грехе моје и отвори ми врата доброте Своје.“[2]

[1] Бележи Муслим бр. (713).
[2] Бележи ет-Тирмизи бр. 314, са сахих сенедом.

4. Прописи и адаби посете кабура Посланика, мир над њим, и кабура двојице његових асхаба, нека је Аллах задовољан њима

Препоручује се посета кабура Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, и кабура двојице његових асхаба: Ебу Бекра и Омера, радијаллаху анхума, становницима Медине и онима који у њу дођу у посету; због општих доказа који указују на прописаност посете кабура, а од њих су и његове речи, саллаллаху алејхи ве селлем:

«نَهَيْتُكُمْ عَنْ زِيَارَةِ القُبُورِ، فَزُورُوهَا».

„Забранио сам вам да посећујете гробља, па их посећујте.“[1]

Доказ о вредности слања селама на Веровесника, нека је Аллахов благослов и мир на њега, након његове смрти, јесу његове речи, нека је Аллахов благослов и мир на њега:

«مَا مِنْ أَحَدٍ يُسَلِّمُ عَلَيَّ، إِلَّا رَدَّ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيَّ رُوحِي حَتَّى أَرُدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ».

„Нико ме неће поселамити, а да ми Узвишени Аллах не врати душу како бих му одвратио селам.“[2]

---

[1] Бележи Муслим бр. 977.

[2] Бележи Ахмед, у Муснеду бр. (10815), са хасен (добрим) сенедом.

Женама није прописана посета његовом кабуру, саллаллаху алејхи ве селлем, нити кабуру било ког другог муслимана. Заиста је посета кабурима прописана за мушкарце. А што се тиче жена, њима је забрањена посета кабурима. Преноси се од Ибн Аббаса, нека је Аллах задовољан њима двојицом, да је рекао:

«لَعَنَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ زَائِرَاتِ القُبُورِ، وَالمُتَّخِذِينَ عَلَيْهَا المَسَاجِدَ وَالسُّرُجَ».

„Аллахов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, је проклео жене које посећују мезаре, оне који на мезарима праве богомоље и оне који на њима пале светиљке.“[1] Преноси се од Ебу-Хурејре, радијаллаху 'анху:

«أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ لَعَنَ زَوَّارَاتِ القُبُورِ».

„Аллахов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, је проклео жене које пуно посећују мезаре.“[2]

Није дозвољено кренути на путовање с намером да се посети само кабур Посланика, мир над њим, већ се путовањем намерава посета џамије и обављање молитве у њој. Па када стигне у Медину, прописана му је посета

---

[1] Бележи Ебу Давуд, бр. 3236, Тирмизи бр. 320, Несаи бр. 2043.

[2] Бележи ет-Тирмизи бр. 1056, Ибн Маџе бр. 1576, са хасен (добрим) сенедом.

кабура, као што је прописана и становницима Медине, због речи Посланика, мир над њим:

«لَا تُشَدُّ الرِّحَالُ إِلَّا إِلَى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ: مَسْجِدِي هَذَا، وَمَسْجِدِ الحَرَامِ، وَمَسْجِدِ الأَقْصَى».

„Путовање се не предузима ради ибадета осим када се ради о посети три џамије: ове моје џамије, Месџидул-харама и Месџидул-акса.“[1]

Прописани адаби посете кабура Посланика, мир и благослов Аллахов нека су над њим, и кабура двојице његових асхаба, радијаллаху анхума.

Посетилац нека стане пред Посланиковим кабуром, окренут према њему, те нека га с поштовањем и тихим гласом поселами говорећи: „Есселаму алајке ја ресулаллах ве рахметуллахи ве берекатуху.“ А ако дода и каже: „Сведочим да си доставио објаву, испунио еманет, искрено се понео према уммету и истински се борио на Аллаховом путу“, у томе неће бити сметње, јер је све то истина.

Потом ће направити корак удесно, да би стао испред кабура Ебу Бекра ес-Сиддика, радијаллаху анху, те ће рећи:

„Есселаму алајке ја Еба Бекр ес-Сиддик, есселаму алајке ја халифете ресулиллах, мир и

[1] Ел-Бухари, бр. 1189; Муслим, бр. 1397, а текст је његов.

благослов Аллахов нека су над њим. Нека Аллах буде задовољан тобом и нека те учини задовољним, и нека те за уммет Мухаммеда, мир и благослов Аллахов нека су над њим, награди најбољом наградом.“

Затим ће направити корак удесно како би стао наспрам кабура Омера ибнул Хаттаба, радијаллаху анху, па ће рећи:

„Есселаму алајке ја Омере ел-Фарук, нека је Аллах тобом задовољан и нека ти подари Своје задовољство, и нека те Аллах награди најбољом наградом за уммет Мухаммеда, мир и благослов Аллахов нека су над њим.“

Када би Ибн Омер, Аллах био задовољан њима, дошао са путовања, пришао би гробу Посланика, нека је Аллахов благослов и мир на њега, и рекао: „Ес-селаму 'алејке ја Ресулаллах, ес-селаму 'алејке ја Еба Бекр, ес-селаму 'алејке ја ебетах.“ „Селам теби, Аллахов Посланиче; селам теби, Ебу Бекре; селам теби, оче мој, а потом би се окренуо и отишао.“[1]

Не додирују се зидови кабура, нити ограда, нити се љубе:

Рекао је Имам Малик, Аллах му се смиловао: „Када селами Веровесника, саллаллаху ‘алејхи

[1] ес-Сунен ел-кубра, ел-Бејхеки, бр. 10271, сенед овог хадиса је сахих (веродостојан).

ве селлем, стоји окренут лицем према кабуру, а не према Кибли, прође му, поселами га и не додирује кабур руком.“[1]

Имами су сагласни да се гроб Аллаховог Посланика не додирује руком нити љуби.

Не треба се задржавати дуго код гроба, већ назвати селам, затим отићи.

Рекао је Имам Малик, Аллах му се смиловао: „Не мислим да треба стајати код кабура Посланика, саллаллаху алеихи ве селлем, и молити се, већ назвати селам и продужити.“[2]

Рекао је Нафи, Аллах му се смиловао: „Ибн Омер је назívао селам код кабура... Видео сам га стотину и више пута како долази до кабура па би рекао: „Мир Посланику, нека је Аллахов благослов и мир на њега. Мир Ебу Бекру. Мир моме оцу“, а затим би отишао.“[3]

Према томе, шеријатски није оправдана пракса неких посетиоца који подижу гласове код кабура Аллаховог Посланика, те се ту и дуго задржавају.

Није дозвољено упућивати дову Посланику, саллаллаху алејхи ве селлем, нити било ком другом створењу, да прибави неку корист или

[1] Кади Ијад, Еш-Шифа, (2/ 199).
[2] Кади Ијад, Еш-Шифа (2/ 199)
[3] Бележи ел-Аџури у књизи Еш-Шериа (5/2374) бр. 1853.

отклони неку штету, да испуни неку потребу, отклони невољу, излечи болесника, да се заузме, или да спаси од казне, и томе слично. Јер, дова упућена неком другом мимо Аллаха, у ономе за шта је само Аллах моћан, јесте забрањена и представља велики ширк, као што каже Узвишени:

﴿وَقَالَ رَبُّكُمُ ٱدۡعُونِيٓ أَسۡتَجِبۡ لَكُمۡۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَسۡتَكۡبِرُونَ عَنۡ عِبَادَتِي سَيَدۡخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ ٦٠﴾

„Ваш Господар каже: Помолите Ми се, и ја ћу вам се одазвати! Заиста, они који из охолости неће да Ме обожавају - ући ће, сигурно, понижени у пакао.“ [Гафир: 60], Узвишени Аллах каже:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ عِبَادٌ أَمۡثَالُكُمۡۖ فَٱدۡعُوهُمۡ فَلۡيَسۡتَجِيبُواْ لَكُمۡ إِن كُنتُمۡ صَٰدِقِينَ ١٩٤﴾

„Они којима се ви, поред Аллаха, молите, заиста су слуге, као и ви. Па, ви их молите, и нека вам се одазову ако истину говорите!“ [Ел-Е'араф: 194], Рекао је Узвишени Аллах:

﴿وَأَنَّ ٱلۡمَسَٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدۡعُواْ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدٗا ١٨﴾

„Џамије су ради Аллаха, и не молите се, поред Аллаха, никоме!“ [Ел-Џинн, 18]

Не треба се молити Аллаху код кабура; већ,

уколико неко жели да упути дову, треба да се одмакне од кабура, окрене према Кибли и моли се, а не да се при томе окреће према кабуру.

Рекао је имам Малик, Аллах му се смиловао: „Сматрам да не треба стајати код кабура Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем, и упућивати дову.“

Није прописано учестало одлажење до кабура приликом уласка у џамију или изласка из ње, нити становницима Медине нити посетиоцима ван ње, јер се страхује да то не спада у узимање кабура за место празновања.

Аллахов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, забранио је то, па је рекао:

«لَا تَتَّخِذُوا قَبْرِي عِيدًا، وَلَا تَجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قُبُورًا، وَحَيْثُمَا كُنْتُمْ فَصَلُّوا عَلَيَّ، فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي».

„Не чините мој мезар светиштем, и не чините своје куће гробницама. Доносите салават на мене, јер ће он допрети до мене ма где били.“[1]

Значење речи: „Не чините мој мезар светилиштем“ односи се на поновно долажење у одређено време или под одређеним условима, као што је одређивање посете за сваки дан, седмицу или месец, или услед неке посебне

[1] Бележи Ахмед у Муснеду бр. 8804, са хасен (добрим) сенедом.

околности. Такође је речено: „тј. не чините га местом за сезонска окупљања.“[1]

Рекао је Имам Малик, Аллах му се смиловао: „Становник Медине који уђе у џамију и изађе из ње није обавезан да се заустави код кабура, већ је то само за странце.“[2]

Маликове речи, нека му се Аллах смилује: „То важи само за странце“, то јест, односи се на саму посету, а не на њено понављање приликом уласка и изласка.

Није дозвољено стајати пред гробом попут оних који клањају, стављајући једну руку преко друге на прса или испод њих. Овај положај је својствен намазу, а уједно је и израз понизности и скрушености који доликује само Аллаху, Узвишеном.

Не треба се издалека окретати према кабуру ради називања селама Веровеснику, саллаллаху алејхи ве селлем, као што то чине неки људи; јер то нису чинили асхаби, нити одабране генерације – четири имама и други.

Није дозвољено окретати се према часном

---

[1] Види: Ел-Муфредат од Рагиба ел-Асфеханија: (стр. 594), Шерху-с-судур би тахрими реф'ил-кубур од Шевканија: (стр. 16).

[2] Кади Ијад, Еш-Шифа (2/204), Ибн ел-Хаџџ, Ел-Медхал (1/262).

кабуру ради упућивања дове, учења Кур'ана и сличног, са било које стране. Ово спада у исту врсту претходно наведених новотарија. Муслиману није дозвољено да у своју веру уводи оно што Аллах није дозволио. Имам Малик је презирао сличне поступке, те је рекао: „Неће поправити последње поколење овог уммета ништа осим онога што је поправило његово прво поколење.“[1]

„Не бавити се фотографисањем и директним преносом током салавата на Посланика, саллаллаху алејхи ве селлем.“

Нека је салават и селам на нашег веровесника Мухамеда, његову породицу, и све асхабе.

❋❋❋

[1] Збирка фетви Ибн База (16/110).

Садржај

Вредности и адаби Посланикове џамије и прописи посете гроба Посланика, мир над њим, и кабура двојице његових другова, нека је Аллах задовољан њима. 2

Увод..... 2

Прво: Вредности Посланикове џамије 3

Друго: Пожељност посећивања Посланикове џамије..... 6

Треће: Адаби посећивања Посланикове џамије.. 6

4. Прописи и адаби посете кабура Посланика, мир над њим, и кабура двојице његових асхаба, нека је Аллах задовољан њима. 16

❋❋❋

sr492v1.0 - 02/11/2026

حرمين

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and the Prophet's Mosque in languages.

